

การบำบัดน้ำเสีย

๑. กระบวนการทางเคมี (Chemical process) เป็นวิธีการบำบัดน้ำเสียโดยการแยกสารต่างๆ หรือสิ่งปนเปื้อนในน้ำเสียที่บำบัด ด้วยการเติมสารเคมีต่างๆ ลงไปเพื่อให้เข้าไปทำปฏิกิริยา ซึ่งจะมีประโยชน์ในการแยกสาร แต่ว่ามีข้อเสียคือ เมื่อเติมสารเคมีลงในน้ำเสียแล้ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิธีนี้จะมีค่าใช้จ่ายสำหรับสารเคมีค่อนข้างสูง ดังนั้นกระบวนการทางเคมีจะเลือกใช้ก็ต่อเมื่อน้ำเสียไม่สามารถบำบัดได้ด้วยกระบวนการทางเคมีหรือชีวภาพ

๒. กระบวนการทางชีววิทยา (Biological Process) เป็นการอาศัยหลักการใช้จุลินทรีย์ต่างๆ มาทำการย่อยสลายเปลี่ยนอินทรีย์สารไปเป็นก้าวคาร์บอนไดออกไซด์และแอมโมนิเมเนีย เป็นการบำบัดน้ำเสียที่ดีที่สุดในเรื่องของการลดปริมาณสารอินทรีย์ในแหล่งน้ำ แบคทีเรียที่เลือกใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์แยกออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ แบคทีเรียที่ต้องใช้ออกซิเจน (aerobic bacteria) ส่วนกลุ่มที่ ๒ เป็นพวกไม่ใช้ออกซิเจน (anaerobic bacteria)

๓. กระบวนการทางกายภาพ (physical process) เป็นการบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายซึ่งจะแยกของแข็งที่ไม่ละลายน้ำออก วิธีนี้จะแยกตะกอนได้ประมาณ ๕๐-๖๕% ส่วนเรื่องการแยกความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD₅) ประมาณ ๒๐-๓๐% เท่านั้น วิธีการต่างๆ

๔. กระบวนการทางกายภาพ-เคมี (physical-chemical process) เป็นกระบวนการที่ต้องมีอุปกรณ์ช่วยมากกว่ากระบวนการที่กล่าวมา ซึ่งกระบวนการนี้จะใช้ในขั้นตอนสุดท้ายในการบำบัดน้ำเสีย ที่ผ่านกระบวนการในขั้นตอนอื่นแล้ว เช่นกระบวนการดังต่อไปนี้

๑. การดูดซับด้วยถ่าน (carbon adsorption) วิธีการนี้ใช้ฟองถ่านหรือคาร์บอนเป็นตัวดูดซับสารเจือปนที่ละลายอยู่ในน้ำทั้ง

๒. การแยกเปลี่ยนประจำ วิธีการนี้อาศัยหลักการแยกเปลี่ยนประจำระหว่างสารปนเปื้อนในน้ำเสีย กับตัวกลางที่บรรจุซึ่งมีทั้งประจำจุลภาคและประจำกลุบ โดยจะมีการลำเลียงน้ำภายใน

โดย

สำนักปลัด อบต.บางพลับ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ

โทร. ๐๓๕-๔๗๒๔๙๐

วิจุตการณ์การขาดแคลนน้ำจากสาเหตุต่างๆ เช่น ความต้องการน้ำใช้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ความต้องการน้ำใช้ในกิจกรรมต่างๆ มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น ความสมดุลของทรัพยากรน้ำระหว่างฤดูแล้งและฤดูฝนไม่สมดุล รวมถึงการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ ที่ขาดแผนการใช้ที่รัดกุม และเหมาะสมรวมทั้งขาดองค์กรระดับชาติที่จะเข้ามาบริหารจัดการแหล่งน้ำ ตลอดจนแหล่งน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีสภาพเสื่อมโทรม เน่าเสีย คุณภาพไม่เหมาะสมไม่สามารถนำมาใช้ได้ จากปัญหาที่กล่าวมานี้ เกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น

๑. สภาพแหล่งต้นน้ำลำธารถูกทำลาย การบุกรุกทำลายแหล่งน้ำ ส่งผลให้พื้นที่ต้นน้ำลำธารอันเป็นแหล่งกำเนิดน้ำ ไม่สามารถคุ้มครองหรือช่วยเหลือน้ำไว้ในดิน เมื่อเกิดฝนตกหนักจึงทำให้มีน้ำไหลบ่ลงมาท่วมพื้นที่ตอนล่างอย่างรวดเร็วและรุนแรง

๒. สภาพน้ำท่า เนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่ตกมาก ในทุกๆ ภาคของประเทศไทยมีปริมาณน้อยกว่าเกณฑ์เฉลี่ย โดยเฉพาะในภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแนวโน้มลดลง

๓. การใช้น้ำและความต้องการน้ำเพิ่มขึ้นในทุกๆ น้ำ กิจกรรมต่างๆ ทั้งทาง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม อุปโภคและบริโภค การท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความต้องการใช้น้ำเพิ่มมากขึ้น

๔. การบุกรุกทำลายพื้นที่ชั่มน้ำต่างๆ การขยายตัวของบ้านจัดสรรโรงงาน อุตสาหกรรม การพัฒนาการคมนาคมขนส่ง โดยขาดการวางแผนก่อให้เกิดการบุกรุกทำลายพื้นที่ชั่มน้ำหรืออาจทำให้มีการปูนปี้อ่อนของสารพิษลงสู่แหล่งน้ำ

การอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ

๑. ให้มีการศึกษาวางแผนการจัดการแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เช่น โครงการผันน้ำ โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำ ได้ดี เพื่อเป็นการรองรับการใช้น้ำรายเยาว์ ซึ่งการวางแผนต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อมต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๒. กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งขนาดเล็ก กลางและใหญ่ โดยให้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรน้ำในระยะยาว รวมถึงการใช้ประโยชน์จากการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้และดูแลรักษาป่าไม้โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณแหล่งน้ำและต้นน้ำลำธาร รวมถึงการควบคุมอย่างเข้มงวดและการรืบ拓ลงท่อย่างรุนแรงต่อการตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำลำธาร

๔. ให้ความสำคัญในการปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก รวมถึงการระมัดระวังไม่ให้นำพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำธรรมชาติ ระบบชลประทานมาใช้เพื่อประโยชน์อื่น

๕. เสริมสร้างจิตสำนึกรักษาทรัพยากรแหล่งน้ำ การใช้น้ำอย่างประหยัดเพื่อให้มีวินัยในการใช้น้ำอย่างถูกต้อง รวมทั้งการอนุรักษ์น้ำอย่างถูกวิธี ในช่วงฤดูแล้ง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และรักษาค่าของทรัพยากรน้ำ สถานการณ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ

ปัญหาของน้ำในสังคม

ปัจจุบันเรานำมายังมาใช้มากขึ้นเนื่องจากการเพิ่มปริมาณของประชากรการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำในหลายด้าน ดังนี้

๑. การขาดแคลนน้ำ ประเทศไทยมีฝนตกชุดแต่ในบางปีฝนตกน้อยเกินไป เกิดภาวะผันผึ้งช่วงและฝนตกไม่สม่ำเสมอตลอดทั้งปี บางฤดูก็ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

๒. น้ำท่วม เป็นภัยทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในประเทศไทยนำมายังความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมากมีสาเหตุการเกิดได้หลายๆ กรณีคือ

-สาเหตุจากการกระทำการตัดตอกกิ่วเป็นระยะเวลานาน อัตราการไหลของน้ำลง ลุ่มแม่น้ำสมุทร เป็นไปอย่างช้าๆ

-สาเหตุจากการกระทำการตัดไม้ทำลายป่า การขยายตัวของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การขยายตัวของพื้นที่เมือง

๓. ผลกระทบทางน้ำ ผลกระทบทางน้ำหรือน้ำเสีย หมายถึง น้ำที่เสื่อมคุณภาพหรือน้ำที่มีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากมีสิ่งแปรปรวนที่ไม่พึงประสงค์ ปนเปื้อนอยู่ในน้ำ เป็นแหล่งที่มาของน้ำเสีย แบ่งได้ดัง